

Wet open Overheid (Woo)

Achtergrond

De Wet open overheid (Woo) regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. Het is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Vanaf 1 mei 2022 is de Woo in werking getreden.

In het DB van 21 september 2022 heeft GGDrU medegedeeld bezig te zijn met het in beeld brengen van de impact die de nieuwe wet heeft op onze organisatie. Het resultaat van deze exercitie ligt nu voor in de vorm van een concreet voorstel op de agenda van het DB van 9 november 2022.

Resultaat onderzoek

- Aantal verzoeken

GGDrU heeft in haar systemen tot vijf jaar terug gezocht. Daaruit blijkt dat er in 2018 vijf verzoeken waren, in 2019 twee, in 2020 twee en in 2021 drie. Voor 2022 geldt dat er tot en met augustus zes Wob/Woo-verzoeken zijn binnengekomen. Op basis daarvan is de prognose dat er dit jaar op jaarbasis 9 a 10 verzoeken zullen zijn ontvangen. Dat is een factor 2,5 hoger dan het gemiddelde van de vier jaren ervoor. De verwachting is dat ook de komende jaren het aantal Woo-verzoeken structureel significant hoger zal zijn dan voor 2022.

- Tijdsbesteding per verzoek

Per Woo verzoek verwachten we aan werk:

Administratief werk/secretariaat	Verzenden van antwoorden, registreren in JOIN, plaatsen stukken in PLOOI, brieven opmaken in juiste format	2 uur
Communicatie	Digitaal toegankelijk maken stukken, woordvoering (indien situatie daarom vraagt), interne communicatie	8 uur
Directie(secretaris)	Afstemming, coördinatie	5 uur
Medewerker juridische zaken	Landelijke afstemming, begeleiden proces, ophalen documenten, beoordelen en aanpassen documenten, voeren correspondentie	16 uur
Advocaat	Advocatenkosten afhankelijk van de situatie	PM

Naast het feit dat de aantallen verzoeken oplopen (op dit moment, oktober 2022) lopen er 4 verzoeken tegelijkertijd) blijkt uit bovenstaande tabel dat ook de tijdsbesteding per verzoek groot is, bijvoorbeeld doordat er vaker ook landelijke afstemming nodig is. Dit betekent dat de kosten naar verwachting structureel dermate van omvang zullen zijn dat dit niet meer binnen de reguliere begroting van GGDrU opgevangen kan worden.

- **Voorbeelden Woo-verzoeken**

De in 2022 ontvangen Wob/Woo-verzoeken hadden bijvoorbeeld betrekking op het landelijke datalek in de covid bestrijding, op testen en vaccineren van Monkeypox en op adviezen aan gemeenten over ruimtelijke orderingsplannen.

- **Verwachte kosten op jaarbasis**

Functie	# uur per verzoek	Uur-tarief	Bedrag per verzoek
Administratief werk / secretariaat	2	€ 59	€ 117
Communicatie	8	€ 78	€ 626
Directie (directiesecretaris / directeur)	5	€ 122	€ 609
Medewerker juridische zaken	16	€ 103	€ 1.643
Totale interne personele kosten per verzoek			€ 2.996
Externe personele kosten (advocaatkosten)			€ 750
Materiële kosten (anonimiseringsapparatuur)			€ 300
Opleiding en procesaanpassing			€ 450
IT-kosten (beheer en onderhoud systemen)			€ 1.000
Totale overige kosten per verzoek			€ 2.500
Totale kosten per verzoek			€ 5.496
Geschat aantal Woo-verzoeken op jaarbasis			10
Verwachte kosten Woo op jaarbasis (afgerond)			€ 55.000

Middelen Gemeentefonds

In de meicirculaire 2021 van het Gemeentefonds staat vermeld dat gemeenten extra geld krijgen toegekend ter compensatie van de meerkosten die zij moeten maken in verband met de uitvoering van de Wet open overheid (Woo). Deze financiële middelen bestaan uit zowel incidentele middelen (periode 2022 tm 2026) als structurele middelen (vanaf 2022). De extra gelden hebben betrekking op 705 organisaties, zowel gemeenten als gemeenschappelijke regelingen.

In de septembercirculaire 2022 zijn de volgende bedragen per gemeente opgenomen uitgesplitst naar structurele en incidentele verhogingen van het gemeentefonds.

Gemeentecode	Gemeentenaam	Woo structureel	Woo incidenteel
307	Amersfoort	119.195	140.830
308	Baarn	50.942	60.389
312	Bunnik	46.203	54.803
313	Bunschoten	49.640	58.855
310	De Bilt	60.453	71.598
736	De Ronde Venen	61.192	72.469
317	Eemnes	43.068	51.109
321	Houten	63.932	75.698
353	IJsselstein	55.308	65.535
327	Leusden	53.922	63.901
331	Lopik	45.652	54.154
335	Montfoort	45.298	53.737
356	Nieuwegein	71.196	84.259
589	Oudewater	43.430	51.536
339	Renswoude	41.129	48.824
340	Rhenen	48.589	57.615
342	Soest	62.293	73.767
1904	Stichtse Vecht	71.546	84.672
344	Utrecht	222.870	263.019
1581	Utrechtse Heuvelrug	63.757	75.492
345	Veenendaal	72.787	86.134
1961	Vijfheerenlanden	68.253	80.790
352	Wijk bij Duurstede	50.455	59.815
632	Woerden	65.238	77.237
351	Woudenberg	45.326	53.770
355	Zeist	71.927	85.121
Totaal regio Utrecht		1.693.601	2.005.129

De incidentele middelen (voor de gemeenten uit regio Utrecht voor de periode 2022 tot en met 2026 ruim twee miljoen euro per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.

De structurele middelen (voor de gemeenten uit regio Utrecht bijna 1,7 miljoen euro in 2022, oplopend naar structureel bijna 3,4 miljoen euro vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

Voorstel Financiering kosten GGD regio Utrecht

Aangezien gemeenschappelijke regelingen geen directe bijdrage uit het gemeentefonds ontvangen zullen zij voor de vergoeding van de door hen gemaakte kosten bij de gemeenten moeten aankloppen.

GGDrU stelt voor de kosten voor de jaren 2022 en 2023 separaat bij gemeenten in rekening te brengen (naar rato van inwoneraantal en op basis van aantal Woo-verzoeken vermenigvuldigd met het bedrag per Woo-verzoek).

GGDrU stelt daarnaast voor om de kosten vanaf 2024 via een verhoging van de inwonerbijdrage structureel in rekening te brengen bij gemeenten (zoals ook aangekondigd in de kaderbrief 2024). In onderstaande tabel is inzichtelijk gemaakt om welk bedrag per gemeente het op jaarbasis gaat en met welk bedrag per inwoner (€0,04) de inwonerbijdrage omhoog gaat.

Gemeente	# inwoners per 1-21	Geschatte kosten Woo op jaarbasis	Geschatte kosten Woo per jaar per inwoner
Amersfoort	157.462	€ 6.363	€ 0,040
Baarn	24.792	€ 1.002	€ 0,040
Bunnik	15.341	€ 620	€ 0,040
Bunschoten	22.019	€ 890	€ 0,040
De Bilt	43.384	€ 1.753	€ 0,040
De Ronde Venen	44.720	€ 1.807	€ 0,040
Eemnes	9.362	€ 378	€ 0,040
Houten	50.223	€ 2.029	€ 0,040
IJsselstein	33.819	€ 1.367	€ 0,040
Leusden	30.544	€ 1.234	€ 0,040
Lopik	14.456	€ 584	€ 0,040
Montfoort	13.896	€ 561	€ 0,040
Nieuwegein	63.866	€ 2.581	€ 0,040
Oudewater	10.138	€ 410	€ 0,040
Renswoude	5.556	€ 225	€ 0,040
Rhenen	20.203	€ 816	€ 0,040
Soest	46.906	€ 1.895	€ 0,040
Stichtse Vecht	65.108	€ 2.631	€ 0,040
Utrecht	359.370	€ 14.521	€ 0,040
Utrechtse Heuvelrug	49.946	€ 2.018	€ 0,040
Veenendaal	66.912	€ 2.704	€ 0,040
Vijfheerenlanden	57.829	€ 2.337	€ 0,040
Wijk bij Duurstede	23.925	€ 967	€ 0,040
Woerden	52.694	€ 2.129	€ 0,040
Woudenberg	13.639	€ 551	€ 0,040
Zeist	65.043	€ 2.628	€ 0,040
Totaal	1.361.153	€ 55.000	€ 0,040

Vervolgtraject

Bespreken financiële implicaties van het voorstel in de vergadering van de Commissie F&B op 23 november 2022. Ten slotte ter goedkeuring voorleggen van het voorstel in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 7 december 2022.